

ประเด็นทางภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษา
และวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21
**The Language Issues on Isan Folk Music Study Responding Music
Cultural Research in the 21st Century**

อัศวรัตน์ เชื้อมกลาง, สุวิชาน อุ่นอุดม,

วิมล เขตตะ และ ปรัชญ์ วิสเพ็ญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Akarawat Chaumklang, Suwitchan Un-udom,

Wimol Khett and Prat Weesaphen

Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Suwitchan.un@rmu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 และ เพื่อศึกษาความต้องการด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักวิชาการทางดนตรี ครู อาจารย์ ปราชญ์ชาวบ้าน นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก 12 ท่าน เลือกโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 พบปัญหาในการใช้ภาษาในการอธิบายเทคนิคการเล่นตามทฤษฎีดนตรี การอธิบายความเป็นมาและต้นกำเนิดของคำที่ใช้ในการตั้งชื่อวัฒนธรรมดนตรีอีสาน การอธิบายองค์ประกอบดนตรี การอธิบายคำศัพท์เฉพาะ และ ความทันสมัยของข้อมูล

2. ด้านความต้องการในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 พบว่ามีความต้องการในการพัฒนาข้อมูลที่ทันสมัยสามารถในการเปรียบเทียบการการ

อธิบายเทคนิคการเล่นตามทฤษฎีดนตรีพื้นฐานกับดนตรีสากล เปรียบเทียบและสรุปที่มาของคำนามเฉพาะ เปรียบเทียบการอธิบายองค์ประกอบของเครื่องดนตรี ศึกษาคำศัพท์เฉพาะด้านดนตรี

คำสำคัญ : ประเด็นภาษา; การศึกษาดนตรีพื้นฐาน; วัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21

Abstracts

The current study was conducted in a qualitative design. The purposes of the study were to the problems of language uses in studying Isan folk music responding music cultural studies in the 21st century and need of language uses in studying Isan folk music responding music cultural studies in the 21st century. The 12 samples in this study included scholars in music, instructors, teachers, local philosophers, students with Bachelor's degrees and master's degrees. Purposive sampling was used in sample selection. The data were collected using a focus group discussion and analyzed by content analysis.

The results of the study were as follows.

1. In terms of the problems of language uses in studying Isan folk music responding music cultural studies in the 21st century, difficulties in explaining playing techniques following music theories, informing historical background of terms, demonstrating instrument components, using technical terms, and updating information were found.

2. In terms of problems of language uses in studying Isan folk music responding music cultural studies in the 21st century, it was found that there were needs in an update information that can be used in comparing playing techniques of Isan music to western music theory, summarizing term historical background, explaining components of instruments, and studying music technical terms.

Keywords: Language Issues; Folk music studies; Isan folk Music culture in the 21st century

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันได้ก้าวสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่สื่อถึงกันได้ง่ายในหลายช่องทาง การสรรหาข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ เกิดขึ้นอยู่ทั่วทุกมุมโลก (Eunson, 2015 : 6) อย่างไรก็ตามการแสวงหาองค์ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ศิลปะและวัฒนธรรมก็ยังคงดำเนินอยู่ การฟื้นฟูสืบสานและสร้างสรรค์ศิลปะวิทยาที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมตกทอดจากบรรพบุรุษซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจให้คนในพื้นที่นั้นมักถ่ายทอดผ่านการสื่อสารภาษาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น จึงเป็นอุปสรรคในการศึกษาวิจัยดนตรีข้ามวัฒนธรรม (Baydak et al, 2015 : 14–18) ซึ่งอาจเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดความหมายที่บิดเบือนไม่ตรงตามความเป็นจริง จนอาจเป็นบ่อเกิดแห่งการสูญหายของวัฒนธรรม

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมทางดนตรีที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่หรือเผ่าพันธุ์ คนไทยเรียกดนตรีเฉพาะถิ่นว่าดนตรีพื้นบ้านหรือดนตรีพื้นเมือง ดนตรีพื้นบ้าน คือ เพลงที่เกิดจากคนในพื้นที่ถิ่นอาศัย ร้องเล่น และทำกิจกรรมจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม รวมถึงความเชื่อในพื้นที่นั้น เพื่อเติมเต็มให้ชีวิตมีความสมบูรณ์ เป็นสิ่งที่กระทำสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน เกิดองค์ความรู้จากปราชญ์ดนตรีชาวบ้าน เครื่องดนตรี วิธีการเล่น จังหวะและท่วงทำนอง ได้ถูกคิดค้นเพื่อการบรรเลงเพลงตามขนบธรรมเนียมของชาวพื้นถิ่น (วีณา วิสเพ็ญ, 2533 : 32) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยหรือมีชื่อเรียกว่า ภาคอีสาน เป็นภาคที่มีดนตรีพื้นถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์ชัดเจน ทั้งเรื่องของเครื่องดนตรี วิธีการเล่น จังหวะและท่วงทำนอง การศึกษาดนตรีในพื้นที่อีสาน ได้มีการทำการศึกษาวิจัยในหลายมิติ ทั้งในด้านของมานุษยวิทยา ดนตรีวิทยา รวมถึงดนตรีศึกษา ด้วยความที่มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจนของวัฒนธรรมทางดนตรีพื้นบ้านของภาคอีสาน จึงทำให้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยทางวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสานมากขึ้น เป็นที่มาของความต้องการข้อมูลจากแหล่งของข้อมูลทางวัฒนธรรมดนตรีที่ศึกษาวิจัย (ปิยพันธ์ แสนทวีสุข, 2549 : 68)

อย่างไรก็ตามในกระบวนการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมดนตรีจากรุ่นสู่รุ่น จากการศึกษาวิจัยทางด้านดนตรีพื้นถิ่น การได้รับข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อนจากการใช้ภาษาถิ่น การมีภาษาถิ่นที่หลากหลายย่อมมีความสำคัญต่อการสื่อสารของชนกลุ่มที่หลากหลายด้วยเช่นกัน เช่น ภาษาถิ่นอีสานมีความสำคัญต่อสื่อพื้นบ้านของคนดนตรีอีสานภาษาถิ่นคำเมืองก็มีความสำคัญกับสื่อพื้นบ้านของคนภาคเหนือ ความแตกต่างหลากหลายดังกล่าวมีลักษณะความแตกต่างทางพื้นที่ซึ่งภาษาหรือสำเนียงเป็นตัวอย่างรูปธรรมที่ชัดเจนที่สุดและหลากหลายในแง่พื้นที่นี้ได้กลายเป็นอัตลักษณ์อันเป็นต่อม่อของวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง (อุดม พรประเสริฐ, 2546 : 43) การคลาดเคลื่อนเหล่านี้นำไปสู่ปัญหาการใช้ภาษาในการศึกษาวรรณกรรมดนตรีอีสาน ตัวอย่างเช่น เครื่องดนตรี พิณ ที่ใช้บรรเลงในวรรณกรรมดนตรีอีสานถูกเรียกด้วยคำนามเฉพาะที่แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค เช่น ซุง หรือ เต่ง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการศึกษาวรรณกรรมสำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาอีสานและดนตรีอีสาน

อนึ่งการอธิบายองค์ประกอบด้านดนตรีให้เป็นที่เข้าใจของทั้งผู้ศึกษาดนตรีพื้นบ้านและผู้ศึกษาดนตรีตะวันตกนั้น จำเป็นต้องอาศัยการใช้ภาษาเพื่อการเปรียบเทียบและอธิบายให้เห็นถึงความเหมือนและความต่างในการสร้างเสียง ควบคุมจังหวะ และ บันเล่งทำนอง ตัวอย่างเช่น ในการบันเล่งดนตรีตะวันตก นักดนตรีและผู้ประพันธ์เพลงจะใช้เสียง 12 เสียงในระบบโครมาติก (Chromatic) เพื่อทำให้เกิดทำนองตามหลักของทฤษฎีดนตรีตะวันตก (ณัชชา โสคติยานุรักษ์, 2549 : 88) ส่วนในดนตรีพื้นบ้านอีสานจะใช้เพียง 7 เสียงในระบบไดอะโทนิค (Diatonic) โดยไม่มีเสียงแฟลต และชาร์ป นิยมใช้ 5 เสียงในการดำเนินทำนอง ตามระบบเพนทาโทนิค (Pentatonic) (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2536 : 77) ดังนั้นการอธิบายการบันเล่งทำนองดนตรีอีสาน

จำเป็นต้องมีการอธิบายเปรียบเทียบกับดนตรีตะวันตก เพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้ศึกษาดนตรี ป้องกันความสับสนในการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีที่แตกต่างกัน

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2534 : 7) กล่าวว่า มนุษย์นั้น เพียรพยายามทุกวิถีทางที่จะให้บรรลุความต้องการที่ละขั้น เมื่อความต้องการขั้นแรกได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นนั้นก็ลดความสำคัญลงจนหมดความสำคัญไป ไม่เป็นแรงกระตุ้นอีกต่อไป แต่จะเกิดความสนใจและความต้องการสิ่งใหม่อีกต่อไป แต่ความต้องการขั้นต้น ๆ ที่ได้รับการตอบสนองไปเรียบร้อยแล้วนั้น อาจกลับมาเป็นความจำเป็นหรือความต้องการครั้งใหม่อีกได้ เมื่อการตอบสนองความต้องการครั้งแรกได้สูญเสียหรือขาดหายไป และความต้องการที่เคยมีความสำคัญจะลดความสำคัญลง เมื่อมีความต้องการใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่ ดังนั้นการสำรวจความต้องการในการรับข้อมูลเกี่ยวกับคำภาษาถิ่นที่เป็นคำเฉพาะของดนตรีพื้นบ้านอีสาน รวมทั้งการหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่มีความสำคัญในการศึกษาทางด้านดนตรีทั้งเชิงวิชาการและงานวิจัย เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าและอ้างอิง ในการศึกษาวิจัยทางด้านดนตรี ให้มีความเข้าใจในความหมายของคำเฉพาะที่ตรงกันจึงเป็นสิ่งสำคัญ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยทางวัฒนธรรมดนตรีของชาวอีสาน อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในอีกรูปแบบหนึ่ง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่อง ประเด็นทางภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสาน ตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นในการใช้ภาษาในการศึกษาข้อมูลจากภาษาถิ่นในวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสาน และ ศึกษาความต้องการในการนำประเด็นต่างๆ ไปต่อยอดในการศึกษาวิจัยดนตรีพื้นบ้านอีสานที่ตอบสนองการศึกษาวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาการทางดนตรี ครู อาจารย์ ปราชญ์ชาวบ้าน นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวน 12 ท่านเลือกโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการด้านดนตรี นักวิจัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview form) หลังจากได้ผลการศึกษา จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการประเมินความเห็นและทำความเข้าใจทำการสังเคราะห์ประเด็นจากผลการศึกษา โดยการนำผลการศึกษาไปเป็นประเด็นสนทนากลุ่ม

จัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

1. การเตรียมจัดประชุมกลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการจัดประชุมกลุ่ม (จากแบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้องตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว)

1.2 ผู้วิจัยกำหนดคำถามที่จะใช้ในการจัดประชุมกลุ่ม

1.3 ผู้วิจัยจัดระบบหมวดหมู่และลำดับคำถาม

1.4 ผู้วิจัยกำหนดผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบันทึกหมายวัน เวลา ในการดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้

- ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีพื้นบ้านอีสาน
- ศิลปินพื้นบ้านอีสาน
- อาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย
- นักวิจัย
- นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.5 ประชุมเตรียมความพร้อมของทีมงานผู้วิจัย

2. ดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดประชุม ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ผลต่อไป

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview form) เพื่อหาประเด็นคำถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหา

การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (item content validity) เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเก็บข้อมูลหรือไม่ โดยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และให้คะแนนเป็นดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

หลังจากนั้น จึงนำผลการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ในการเก็บข้อมูล โดยใช้สูตรของ Rovinelli and Hambleton (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 97) โดยมีเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ดังนี้

- ถ้า $IOC > 0.5$ ถือว่าข้อคำถามข้อนั้นวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- ถ้า $IOC \leq 0.5$ ถือว่าข้อคำถามข้อนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.63

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถาม หรือประเด็นการสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดการวิจัยไว้อย่างชัดเจน และคำนึงถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 กำหนดกรอบประเด็นคำถาม หรือ แนวการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย
- ขั้นที่ 2 ร่างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ความต้องการในการศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสาน
- ขั้นที่ 3 นำเสนอแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความความตรง ความถูกต้อง ครบถ้วนตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นที่ 4 ปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงนำไปใช้เก็บ
ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่ม นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่จัดลำดับ
วิเคราะห์เนื้อหา และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีที่บ้านอีสานตอบสนองการศึกษา
และวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21

ด้านทฤษฎีดนตรี

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

การบรรเลงดนตรีที่บ้านอีสานสมัยก่อนเป็นการสอนแบบมุขปาฐะหรือจำทำนองเพลงมาบรรเลง ไม่
มีการบันทึกโน้ตอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น คำศัพท์เกี่ยวกับการศึกษาดนตรีที่บ้านอีสาน ยังมีลักษณะ
หลากหลายไปตามพื้นที่เทคนิคการเล่นบางประเภทยังไม่มีคำแนะนำเพื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีดนตรี
สมัยใหม่จึงทำให้ผู้ศึกษาวิจัยที่ไม่คุ้นเคยกับการศึกษาดนตรีที่บ้านอีสาน ประสบกับปัญหาในการเข้าใจ
วัฒนธรรมดนตรีที่บ้านอีสานได้

ด้านประวัติดนตรีที่บ้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

พบปัญหาความหลากหลายในการอธิบายประวัติความเป็นมาและที่มาของชื่อเรียกเครื่องดนตรี ลาย
เพลง และกลอนลำ ตัวอย่างเช่น ลายเซ บางทีมากล่าวถึงการเปลี่ยน บันไดเสียงในการเล่น ดังนั้น คำว่าเซ จึง
หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของทำนอง แต่ในบางทีมา คำว่าเซหมายถึงแม่น้ำในภาษาลาวล้านช้างเหล่านี้เป็น
ปัญหาในการอธิบายให้ผู้ศึกษาดนตรีที่ไม่มีพื้นฐานการเข้าใจภาษาอีสาน ให้เข้าใจได้

ด้านการใช้คำศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ปัญหาการใช้คำศัพท์เฉพาะจะเป็นปัญหาเมื่อต้องอธิบายคำศัพท์เหล่านั้นเป็นภาษาอังกฤษ กล่าวคือ
นักวิชาการด้านดนตรีอาจเข้าใจทฤษฎีดนตรีแต่ด้วยข้อจำกัดทางการใช้ภาษาอังกฤษจึงไม่สามารถอธิบาย
คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษาวรรณกรรมดนตรีที่บ้านอีสาน ให้ชาวต่างชาติเข้าใจได้

ด้านการอธิบายองค์ประกอบของเครื่องดนตรี

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ปัญหาการใช้ภาษาในการอธิบายองค์ประกอบของเครื่องดนตรี พบเมื่อ ต้องการอธิบาย ส่วนประกอบของเครื่องดนตรีโดยเทียบกับเครื่องดนตรีสากลตัวอย่างเช่น คันท้อง ของพิน เมื่อใช้คำดังกล่าว อธิบายส่วนประกอบของพิน จะสร้างความสับสนให้กับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับการ ศึกษา วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องแปลชื่อความเป็นภาษาอังกฤษในการนำเสนองานวิชาการจะต้องหาคำศัพท์เทียบเคียงที่พบในองค์ประกอบของเครื่องดนตรีสากล เช่น Guitar bridge เป็นต้น

ด้านความทันสมัยของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ปัญหาประเด็นทางภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานด้านความทันสมัยของข้อมูล พบว่าเอกสารที่รวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสาน ที่มีข้อมูลในด้านประวัติความเป็นมา ต้นกำเนิดของภาษาที่ใช้กำหนดชื่อ องค์ประกอบของเครื่องดนตรี องค์ประกอบทางดนตรีของทำนอง และองค์ประกอบทางดนตรีของทำนองร้องไม่มีความทันสมัย ตัวอย่างเช่น หนังสือขอ สำนักส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ ตีพิมพ์เมื่อปี พ.ศ 2528 มีข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมประกอบที่กล่าวมา ด้านการนำเสนอวัฒนธรรมดนตรีอีสานภาษาอังกฤษยังขาดเอกสารที่ทันสมัยและข้อมูลครบถ้วน ตัวอย่างเช่น งานของ Terry Miller (1985) ที่มีอิทธิพลในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานในต่างประเทศ เน้นศึกษาเครื่องดนตรีแคนที่ใช้ในการแสดงหมอลำเท่านั้น ในขณะที่การศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานในประเทศยังมีลักษณะที่หลากหลายเป็นการวิจัยวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสานเฉพาะถิ่นยังขาดการรวบรวมให้เป็นเอกสารที่ทันสมัย และเข้าใจง่ายสำหรับผู้เริ่มต้นสนใจ การศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21

ทฤษฎีดนตรีอีสาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ความต้องการประเด็นทางภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานด้านทฤษฎีดนตรีอีสาน พบว่า ควรมีข้อมูล ด้านภาษา ที่เป็นมาตรฐาน ในการอธิบายที่ดนตรีอีสาน โดย เปรียบเทียบกับระบบดนตรีไทย หรือระบบดนตรีสากล ควรมีการอธิบายเทคนิคการเล่นต่าง ๆ ให้เป็นที่เข้าใจ โดยอาจเปรียบเทียบกับ ลักษณะการเล่น คล้ายกันของเครื่องดนตรีสากล

ด้านประวัติดนตรีพื้นบ้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ควรมีการสรุปความเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการ ของการใช้ภาษาในการตั้งชื่อวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน ชุดข้อมูลที่น่าเสนอความเป็นมาของวัฒนธรรมดนตรีอีสาน ควรนำเสนอที่มาของการใช้ภาษาเหล่านี้อย่างหลากหลาย และสรุปในตอนท้าย

ด้านการใช้คำศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ความต้องการประเด็นทางภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานด้านด้านการใช้คำศัพท์เฉพาะ ควรมีการจัดทำคำอธิบาย วัฒนธรรมดนตรีอีสาน ในภาษาสากล คำศัพท์เฉพาะ ที่พบในวัฒนธรรมดนตรี พื้นบ้านอีสาน ควรมีการเปรียบเทียบกับ ลักษณะการดำเนินดนตรี ที่คล้ายกัน ทฤษฎีดนตรีสากล

ด้านการอธิบายองค์ประกอบของเครื่องดนตรี

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ควรมีชุดข้อมูล ที่อธิบายองค์ประกอบของเครื่องดนตรีอีสาน โดยใช้ภาษา ที่แสดงให้เห็นถึงความเปรียบเทียบ ระหว่างองค์ประกอบของเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน กับเครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีสากล หรือเครื่องดนตรีผู้ศึกษาสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน

ความทันสมัยของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปได้ว่า

ควรมีการ พัฒนาชุดข้อมูล ที่ทันสมัย น่าเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย และทันสมัยตามความต้องการในการศึกษาศิลปวัฒนธรรมในศตวรรษที่ 21 มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลในด้านประวัติความเป็นมา ต้นกำเนิดของภาษาที่ใช้กำหนดชื่อ องค์ประกอบของเครื่องดนตรี องค์ประกอบทางดนตรีของทำนอง และองค์ประกอบทางดนตรีของทำนองร้อง

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการใช้ภาษาในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 พบปัญหาในการใช้ภาษาในการอธิบายเทคนิคการเล่นตามทฤษฎีดนตรี การอธิบายความเป็นมาและต้นกำเนิดของคำที่ใช้ในการตั้งชื่อวัฒนธรรมดนตรีอีสาน การอธิบายองค์ประกอบดนตรี การอธิบายคำศัพท์เฉพาะ และ ความทันสมัยของข้อมูล

2. ด้านความต้องการในการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานตอบสนองการศึกษาและวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21 พบว่ามีความต้องการในการพัฒนาข้อมูลที่ทันสมัยสามารถในการเปรียบเทียบการอธิบายเทคนิคการเล่นตามทฤษฎีดนตรีพื้นบ้านกับดนตรีสากล เปรียบเทียบและสรุปที่มาของคำนามเฉพาะ เปรียบเทียบการอธิบายองค์ประกอบของเครื่องดนตรี ศึกษาคำศัพท์เฉพาะด้านดนตรี

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาด้านภาษาของนักวิชาการด้านดนตรีในประเทศไทย

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านภาษาอังกฤษของนักวิชาการด้านดนตรีถึงแม้จะมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรี มากพอที่จะศึกษาวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสานแต่ด้วยข้อจำกัดด้านภาษาอังกฤษ ทำให้ไม่สามารถนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสาน ให้ไปสู่ระดับสากลได้ สอดคล้องกับ Gerbe and Gerrity (2007 : 71–87) ที่ระบุว่า บัณฑิตที่จบสาขาดนตรีมักมีผลคะแนนภาษาอังกฤษ ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากการฝึกฝนดนตรี เป็นทักษะที่ใช้เวลา ความอดทน และความสม่ำเสมอ เพื่อที่จะฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและความเข้าใจ จนสามารถบรรเลงเพลงให้อยู่ในมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับได้ ธรรมชาติของการฝึกฝนดนตรี อาจทำให้ นักดนตรี ไม่มีสมาธิในการฝึกฝนทักษะอื่น เช่น ภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงควรมีกระบวนการพัฒนา ศักยภาพด้านภาษาอังกฤษ ของนักวิชาการด้านดนตรี เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับนักวิชาการด้านดนตรี ในประเทศอื่น ๆ และเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านอีสานไปสู่ระดับสากล

การพัฒนาชุดข้อมูลดนตรีพื้นบ้านอีสานเพื่อตอบสนองการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมทางดนตรีในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัยพบว่าผู้ศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสานต้องการข้อมูลที่มีข้อมูลในด้านประวัติความเป็นมา ต้นกำเนิดของภาษาที่ใช้กำหนดชื่อ องค์ประกอบของเครื่องดนตรี องค์ประกอบทางดนตรีของทำนอง และองค์ประกอบทางดนตรีของทำนองร้องไม่มีความทันสมัย ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลที่ สามารถทำความเข้าใจได้ทั้งนักวิชาการด้านดนตรีที่มีความเชี่ยวชาญในทฤษฎีดนตรี และบุคคลทั่วไปที่ไม่มีความเชี่ยวชาญด้านทฤษฎีดนตรี ทั้งนี้ จะต้องหาช่องทางในการนำเสนอวัฒนธรรมดนตรีอีสาน ให้เข้าสู่วงกว้าง ตัวอย่างเช่น การให้ข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในการนำเสนอวัฒนธรรมดนตรีอีสาน ผลการวิจัย สอดคล้องกับ (Thinley & Maxwell, 2013 : 1–29) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยี มีส่วนสำคัญในการเผยแพร่และสืบทอด วัฒนธรรมดนตรี โดยจะช่วยให้ ข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม ถูกเผยแพร่ไปสู่วงกว้าง และเข้าถึงได้ง่าย อันเป็นการตอบสนองการศึกษาวัฒนธรรมในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูล ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นประเด็นในการพัฒนาชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่วัฒนธรรมดนตรีอีสานที่ตอบสนองการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมดนตรีในศตวรรษที่ 21 ตัวอย่างเช่น การพัฒนาสารานุกรมดนตรีอีสาน การพัฒนาสารานุกรมดนตรีอีสานภาษาอังกฤษ และ การพัฒนาแอปพลิเคชันในการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีอีสาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลในด้านข้อมูลเชิงปริมาณ โดยอาจทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและเก็บข้อมูลในวงกว้าง
2. การวิจัยในครั้งต่อไป สามารถนำกระบวนการวิธีการในการเก็บข้อมูล ไปศึกษาประเด็น ด้านภาษาในการศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้านในสาขาอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น นาฏศิลป์ การแสดง และศิลปกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2534). *องค์การกับมนุษยสัมพันธ์*. กรุงเทพมหานคร: อักษรวิทยา.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2536). *วิธีการศึกษาดนตรีพื้นบ้านอีสาน*. ขอนแก่น: คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2549). *ทฤษฎีดนตรี*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. (2549). *ดนตรีพื้นบ้านอีสาน: ศักดิ์ศรีอีสานตำนานเครื่องดนตรีและการเรียนดนตรีพื้นบ้านอีสาน*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีณา วิสเพ็ญ. (2533). *ดนตรีพื้นบ้านอีสาน*. มหาสารคาม: ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- อุดม พรประเสริฐ. (2546). *ภาษาและการสื่อสารทางธุรกิจ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- Baydak, A. V., Scharioth, C., & Il'yashenko, I. A. (2015). Interaction of Language and Culture in the Process of International Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 215, 14–18. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.567>
- Eunson, B. (2015). *Communicating in the 21st Century (4th Edition)*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Gerber, T., & Gerrity, K. W. (2007). Attitudes of music educators toward the teaching of language reading skills in the music classroom. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, (173), 71–87.
- Thinley, D., & Maxwell, T. W. (2013). The role of English in culture preservation in Bhutan. *Journal of Bhutan Studies*, 28, 1–29.